

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/63952,Konferencja-miedzynarodowa-1920-rok-wojna-swiatow-Warszawa-1618-czerwca-2020-ODW.html>
19.04.2024, 21:23

Konferencja międzynarodowa „1920 rok - wojna światów” - Warszawa, 16-18 czerwca 2020 ODWOŁANA

Oddziałowe Biuro Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie zaprasza do udziału w konferencji naukowej „**1920 rok - wojna światów**”, która odbędzie się w Warszawie w dniach 16-18 czerwca 2020 roku.

Języki konferencji: [POLSKI](#), [ENGLISH](#), [РУССКИЙ](#)

Europa wyszła z Wielkiej Wojny wyniszczona demograficznie i gospodarczo. W centralnej części kontynentu upadły stare monarchie, odradzały się lub powstawały nowe państwa, negocjowano i walczone o nowe granice. W całej Europie wybuchały niepokoje społeczne, ale prawdziwa rewolucja społeczna rozpoczęła się w Rosji.

Bolszewicy, którzy przejęli władzę w wyniku zbrojnego przewrotu, nieśli hasła obalenia starego porządku i zniszczenia jego przedstawicieli: arystokracji, oficerów, właścicieli ziemskich, bogatych chłopów, duchowieństwa. Nie chodziło im tylko o prostą likwidację prawa własności, o odwrócenie hierarchii społecznej, budowę zupełnie nowego systemu politycznego opartego na nieomyślności jednej partii, ale o całkowitą przebudowę świata wartości, w którym jednostka miała odtąd nie znaczyć nic, a społeczeństwa stawały się obiektem inżynierii. Idea komunizmu była ponadnarodowa i choć bolszewicy deklarowali „prawo narodów do samostanowienia”, faktycznie dążyli do „eksportu rewolucji” i „dyktatury robotników” do najbardziej uprzemysłowionych państw Europy. Na ich drodze stanęła odrodzona Polska, niemająca jeszcze granic, złożona z ziem trzech zaborów (pruskiego, austriackiego i rosyjskiego), zamieszкана przez wieloetniczną ludność, podzielona politycznie i ciągle jeszcze budująca swoją armię.

Jak to się stało, że ta nowa, nieokrzepła jeszcze Polska stała się reprezentantem Europy w konfrontacji z bolszewicką Rosją? W konfrontacji, którą można określić mianem wojny światów lub wojny cywilizacji. W jaki sposób wyszła z tej konfrontacji zwycięsko? Jakie zjawiska społeczne, wydarzenia międzynarodowe, działania militarne były z tym związane? Jak kształtowała się pamięć tego „zderzenia światów” w społeczeństwach Polski i Rosji i czy istnieje świadomość jego wagi w społeczeństwach Zachodu? Oto podstawowe pytania, na które chcemy szukać odpowiedzi podczas konferencji.

Zagadnienia do wystąpień i artykułów:

- Położenie międzynarodowe odrodzonej Polski
- Przewrót bolszewicki i wojna domowa w Rosji
- Ideały komunistyczne i praktyka działania bolszewików
- Komintern jako pośrednik eksportu rewolucji
- Stosunki z sąsiadami (republika weimarska, Czechosłowacja, kraje nadbałtyckie)
- Kraje Zachodu wobec konfrontacji Polska-Rosja Sowiecka (Francja, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone)
- Komunistyczne rewolty w Europie: Węgierska Republika Rad, Słowacka Republika Rad, nieudany pucz komunistyczny w Austrii, Bawarska Republika Rad i wrzenie rewolucyjne w Niemczech
- Komuniści we Francji
- Komuniści polscy w oczekiwaniu na Armię Czerwoną
- Agitacja komunistyczna na terenach polskich
- Bunty w wojsku
- Polskie koncepcje relacji z białymi i czerwonymi w Rosji
- Kwestia ukraińska - sojusz z Petlurą
- Polrewkom w Białymstoku
- Bitwa warszawska - aspekty militarne
- Konsekwencje polityczne wojny (wytyczenie granic, fiasko koncepcji federacji z Ukrainą, zmiana taktyki Kominternu)
- Ochotniczy charakter walczących armii. Mit czy uzasadnione twierdzenie?
- Cudzoziemcy po obu stronach frontu
- Oddziały „białych” po stronie Polski
- Ogólnospołeczna i ogólnonarodowa mobilizacja?
- Zderzenie światów: polityka bolszewików na zajętych terenach
- Konsekwencje społeczne wojny w Polsce

- Symbole zwycięstwa
- Religia jako czynnik mobilizacyjny w wojnie z bolszewikami – rola związków wyznaniowych
- Symbole wojny: Józef Piłsudski – ojciec zwycięstwa (?), ksiądz Ignacy Skorupka, Konarmia Budionnego, „Polskie Termopile” – bitwa pod Dytiatynem
- Jeńcy polscy i jeńcy sowieccy
- Obraz wojny w kulturze i propagandzie sowieckiej (film, literatura, plakat)
- Pamięć wojny w Polsce – relacje wojskowych i cywilów
- Czy Stalin odpowiadał za klęskę pod Warszawą?

Zgłoszenia w formie abstraktów i informacji o autorach proszę nadsyłać do dnia 30 kwietnia 2019 r. na adres organizatorów:

Dr Elżbieta Kowalczyk, elzbieta.kowalczyk@ipn.gov.pl

Dr Konrad Rokicki, konrad.rokicki@ipn.gov.pl

Etap selekcji zgłoszonych tematów zostanie zakończony do dnia **31 maja 2019 r.**

Organizatorzy pokrywają koszty przyjazdu i pobytu na konferencji oraz wypłacają honorarium za teksty przyjęte do druku.

PLIKI DO POBRANIA

[CALL FOR PAPERS: Konferencja międzynarodowa „1920 rok – wojna światów” – Warszawa, 16-18 czerwca 2020 \(zgłoszenia do 30 kwietnia 2019\) \(pdf, 425.49 KB\) 04.01.2019 11:00](#)

[CALL FOR PAPERS: International Conference “The Year 1920 – War of the Worlds” – Warsaw, 16-18 June 2020 \(Submission by 30 April 2019\) \(pdf, 408.49 KB\) 04.01.2019 11:00](#)

[CALL FOR PAPERS: Международная конференция „1920 год – война миров” – Варшава, 16-18 июня 2020 \(регистрация до 30 апреля 2019\) \(pdf, 409.18 KB\) 04.01.2019 11:00](#)